وارلیق
VARLIQ
Dil, Ədəbiyyat, Mədəniyyət və Cəmiyyət Araşdırmaları Dərgisi
Dil, Edebiyat ve Toplum Araştırmaları Dergisi
Journal of Language, Literature, Culture and Social Studies
İkinci Dönem. Sayı: 2025: 42(4), ss. 31-33
Telif Haqqı©Varlıq Dergisi

دوکتور جواد هیئت‌له اونودولماز خاطیره‌لر

اسد صادق

دوکتور جواد هیئت، هم تحصیل اوچون هم ده سیاحت اوچون بیر چوخ آورپا سفرینده اولموشدو. آنجاق اونون آورپادا آذربایجانلیلارلا تانیشما و میلّی مسئله توپلانتیسیندان قیسا بیر خاطیره‌م واردیر کی، *وارلیق* درگیسی‌نین اخوجولاری ایله پایلاشماق ایسته‌ییرم.

دوکتور هیئت‌ین اؤزونون ده دئدیگی کیمی بو گؤروش و توپلانتی هامیمیزین حیاتیندا یئنی بیر صحیفه آچدی و چوخ قیمتلی اولدو. ۱۹۹۱-جی ایلده دوکتور هیئت دونیا جراحلار کونفرانسی اوچون ایسوئچین (سوئد) استوکهولم شهرینه گلمیشدی. ۱۰ گون بیزده قوناق قالدی. من دوکتوردان ایجازه آلاراق دوستلارا خبر سالدیم کی، دوکتور هیئت بورادادیر. هر گون آخشام دوستلار گلیب دوکتور ایله گؤروشوردولر. دوکتور اوچون چوخ مارقلی ایدی کی، آذربایجانلی گنجلر میلّی مسئله‌یه علاقه گؤستریرلر. بو گنجلرین چوخو گئچمیشده ایرانلی تشکیلاتلاردا اولموشدولار. دوکتور هر کسله تک- تک دانیشیر و اونلاری دینله‌ییردی. ایکی توپلانتی گئچیردیک. بیری بیزیم ائوده ۲۵-۲۰ نفر و دیگری ۵۰ - ۴۵ نفر ایسپونقا فولکسام تئاتر سالونوندا. بو گؤروشلر و توپلانتیلار دوکتور هیئت اوچون چوخ ماراقلی و خوش خاطیرلی اولدو. حتی بیر نئجه دفعه سؤیله‌دی کی، اینانیلماز سفر الدو. چونکو دوکتور طب کونفرانسی اوچون گلمیشدی، آنجاق خاریجده میلیتچی گنج انسانلارلا گؤروشمه‌سی و تانیش اولماسی اونون اؤزونون دئدیگینه گؤره چوخ دگرلی اولموشدو. منه دئدی کی، ایللر اؤنجه گئچمش شاه - سووئت زامانی قاتار یولو ایله باکی اوزریندن موسکووایا دونیا جراحلار کونفرانسینا گئتدیم.

قاتار یولونو اوچاق عوضینه سئچمه‌مین سببی باکی‌نی گؤرمک ایدی. موسکوادا قوزئی آذربایجان‌دان گلمیش جراح دوکتور نورالدین رضایف‌له تانیش اولودوم و بو تانیشلیق قوزئی آذربایجانا کؤرپو اولدو. نه تصادوف کی، ایسوئچه جراحی کونفرانسینا گلدیگیمده ده بوراداکی گنجلرله تانیش اولدوم. دوکتور هیئت تهرانا دؤندوکدن سونرا ایچری ایله خاریج آراسیندا کؤرپو اولدو. میثال اوچون بؤیوک بگ رسول اوغلو ایله و یا باشقالاری ایله تانیشماما وسیله اولدو. دوکتور اوچون وارلیق درگیسی چوخ اؤنملی ایدی و دئیه‌بیله‌رم کی، هر شئیدن ال چکمه‌یه حاضیر ایدی، آنجاق یئتر کی، وارلیق درگیسی‌نین یاییلانسین.

دوکتور هیئت هر زامان سؤیله‌یردی کی، بونلار یعنی ایران رژیمی بیزه سالدیرماق اوچون باهانه آختاریرلار و وارلیق درگیسی‌نین یاییلانماسینی ایسته‌میرلر. ائله بو سببه گؤره چوخ دقت ائدیردی.

هامی بیلیردی کی، دوکتور هیئت‌ین رحمتلیک دوکتور حمید نطقی جنابلارینا چوخ سایقی و سئوگیسی وار ایدی و اونو اوستادیم آدلانیریردی. ۱۹۹۶-دا آذربایجان یازیچیلار بیرلیگی طرفیندن حمید نطقی نین یارادیجیلیغی حاقیندا باکی‌دا بیر کونفرانس گئچیریلدی. کونفرانسین باش چیخیشچیسی دوکتور هیئت ایدی. آنجاق دوکتور هیئت خسته‌لیک آدی ایله بو کونفرانسا قاتیلمادی. چونکی اورادا ایرانا قارشی چیخان یعضی سیاستچیلر واردی و شبهه‌لی بیری ده فیلم چکیردی. دوکتور اونلارلا بیر یئرده اوتوروب شکیللری‌نین یاییلماسینی ایسته‌میردی و سونرا بیزه دئدی کی، ایران رژیمی ائله بو شکیللرین دالیندادیر و بو باهانه ایله وارلیق درگیسینی باغلاماق ایسته‌ییرلر. بونو دئمک ایسته‌ییرم کی، دوکتور هیئت تهران‌دان باکی‌یا بو کونفرانس اوچون گلمیش و چوخ سئودیگی و سایقی گؤستردیگی حمید نطقی اوچون معروضه حاضیرلامیش، آنجاق وارلیق درگیسی‌نین یاساقلانماماسی اوچون بوتون مصیبتلری قبول ائدیردی. او باکی‌دا ائوده اوتورور و باکی‌دا حمید نطقی آدینا کونفرانس گئدیر. نه قدر آغیر بیر حادثه. آخی وارلیق درگیسینده دوکتور حمید نطقی جنابلاری‌نین بؤیوک امگی وار، آنجاق وارلیق یاییلانمالی‌دیر.

من تانینمیش بیر چوخ ایرانلی سیاستچی یازار و شاعیر، حتی تورکیه‌لی سیاستچیلرله یاخیندان تانیشلیغیم اولوبدور. ایللر بویو سیاسی نه‌دنله زیندان چکدیگیم اوچون عینی

زیندانلادا آیلار، حتی ایللر بویو گئجه - گوندوز بیر یئرده یاشادیق. آنجاق اعتراف ائتمه‌لی‌یم کی، دوکتور جواد هیئت قدر منیم اوزریمده مثبت تائیر قویان کیمسه اولماییبدیر. بو شریف و نجیب انسان او قدر میلّتینه باغلی ایدی کی، گئجه - گوندوز دئمه‌دن یا یازیردی و یا دا میلّتین دردینی دیله گتیریردی. دوکتور هیئت ایله منیم ایرانا باخیشیم فرقلی ایدی. فقط بو فرقلی دوشونجه هئچ بیر زامان منیم دوکتور هیئته سئوگی و سایقیما تاثیر قویمادی و منیم دوکتورا اولان بو سئوگی و سایقیم بیزی تانییان بعضیلرینی تعجبلندیردی. بو دا دوکتور هیئت‌ین نه قدر دگرلی اولدوغونو گؤستریر. بیز یالنیز دوست اولمادیق، بیز سیرداش اولدوق و دفعه‌لرجه تورکیه‌ده، باکی‌دا و استوکهولم‌دا گؤروشدوک. دوکتورو دینله‌مک و سؤزلرینه دقت ائتمک منیم اوچون چوخ دگرلی ایدی. بو دگرلی انسانی آنیمساماق و خاطیرلاماق منیم بوینومون بوجودور. چونکو بو انسان میلی تفکور و دوشونجه‌نی انسانین قانینا و روحونا ایشله‌دیردی. یعنی میلّتی سئومک، آذربایجانا باغلی اولماق حتی تورکیه دوشمنلرینه قارشی قویماق بیز آذربایجانلیلارین بورجو اولدغونو چوخ ساده سؤزلرله آنلاتیردی. او ادبیاتچی ایدی، آنجاق بوتون دانیشیقلاری و یازیلاری تورک دونیاسینی احاطه ائدیردی و یول گؤستریردی. هر یئرده و هر زامان دوکتورو بو سؤزله یاد ائدیرم. دوکتور جواد هیئت اونودولماز دگرلی بیر انسان ایدی.

استوکهولم ۲۰۲۵/۱۲/۳